

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मध्येश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौचौं तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरतह) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ:

प्रथम चरण:- लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्कः- २००

द्वितीय चरण:- अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्कः- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्कः- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उर्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या × अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन (General Awareness & Public Management)	१००	४०	वस्तुगत (Objective)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	२० प्रश्न × २ अङ्क
	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based- Knowledge)					३० प्रश्न × २ अङ्क
द्वितीय	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based- Knowledge)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर (Short Answer) लामो उत्तर (Long Answer)	१२ प्रश्न × ५ अङ्क ४ प्रश्न × १० अङ्क

द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्कः- ३०

पत्र/विषय	पूर्णाङ्क	उर्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता (Interview)	३०		मौखिक (Oral)

द्रष्टव्यः

१. यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ।
२. लिखित परीक्षाको प्रश्न पत्रको माध्यम भाषा पाठ्यक्रमको विषयवस्तु जुन भाषामा दिइएको छ सोही भाषाको आधारमा नेपाली वा अंग्रेजी मध्ये कुनै एक मात्र भाषा हुनेछ। तर विषयवस्तुलाई स्पष्ट गर्नुपर्ने अवस्थामा दुवै भाषा समेत प्रयोग गर्न सकिनेछ।
३. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ।
४. प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ। तर एकैदिनमा परीक्षा लिइनेछ।
५. वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ। तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन।

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मध्येश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौचौं तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरतह) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

६. वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षरहरू (Capital letters): A, B, C, D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षरहरू (Small letters): a, b, c, d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
७. बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
८. विषयगत प्रश्न हरूको हकमा तोकिएको अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्न का दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोधन सकिने छ ।
९. विषयगत प्रश्न हुनेका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोहीखण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
१०. परीक्षामा सोधिने प्रश्न संख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ ।
११. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेको कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
१२. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
१३. यस भन्दा अगाडि लागू भएको माथि उल्लेखित सेवा, समूह, उपसमूहको पाठ्यक्रम खोरेज गरिएको छ ।
१४. पाठ्यक्रम लागू मिति: २०८२/०८/२२

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मधेश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौचौं तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरतह) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I)

सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन तथा सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान

भाग(Part I):

सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन (General Awareness and Public Management)

खण्ड (Section -A) : (१० प्रश्न x २ अङ्क = २० अङ्क)

1. सामान्य ज्ञान (General Awareness)

- 1.1. नेपालको संविधान
- 1.2. नेपाल (विशेषतः मधेश प्रदेश) को भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत, साधन र सम्भावनाहरु
- 1.3. नेपाल (विशेषतः मधेश प्रदेश) को ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.4. नेपाल (विशेषतः मधेश प्रदेश) को आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
- 1.5. जैविक विविधता, दिगो विकास, वातावरण, प्रदूषण, जलवायु परिवर्तन र जनसंख्या व्यवस्थापन
- 1.6. मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञान र प्रविधिका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरु
- 1.7. जनस्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 1.8. संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका विशिष्टीकृत संस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.9. क्षेत्रीय संगठन (सार्क, बिमस्टेक, आसियान र युरोपियन संघ) सम्बन्धी जानकारी
- 1.10. राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरु

खण्ड (Section -B) : (१० प्रश्न x २ अङ्क = २० अङ्क)

2. सार्वजनिक व्यवस्थापन (Public Management)

2.1. कार्यालय व्यवस्थापन (Office Management)

- 2.1.1. कार्यालय (Office) : परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार
- 2.1.2. सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरु
- 2.1.3. कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार
- 2.1.4. कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन
- 2.1.5. कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure): पत्र व्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration and Dispatch), फाइलिङ (Filing), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), टिप्पणी लेखन र टिप्पणी तयार पार्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु
- 2.1.6. अभिलेख व्यवस्थापन (Record Management)

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मधेश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौचौं तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरतह) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.1.7. कार्यालय सुचना प्रविधि (Windows, Word Excel, Presentation System, E-mail, Internet and Social Media)
- 2.2. प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७७ र प्रदेश निजामती सेवा नियमावली, २०७९
 - 2.2.1. प्रदेश निजामती सेवाको गठन, संगठन संरचना, पदपूर्ति गर्ने तरिका र प्रक्रियाहरू
 - 2.2.2. प्रदेश कर्मचारीको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, विदा, विभागीय सजाय र अवकाश
 - 2.2.3. प्रदेश कर्मचारीले पालन गर्नुपर्ने आचरण, नैतिक दायित्व र कर्तव्यहरू
- 2.3. प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ तथा प्रदेश लोक सेवा नियमावली, २०७८ मा भएका व्यवस्थाहरू
- 2.4. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा भएका व्यवस्थाहरू
- 2.5. स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८१ मा भएका व्यवस्थाहरू
- 2.6. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ मा भएका व्यवस्थाहरू
- 2.7. सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ र सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५
- 2.8. आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ मा भएका व्यवस्थाहरू
- 2.9. मधेश प्रदेश सरकार अन्तर्गतका मन्त्रालयहरू र निकायहरू सम्बन्धी जानकारी
- 2.10. संवैधानिक निकाय सम्बन्धी जानकारी
- 2.11. सरकारी बजेट, लेखा र लेखापरीक्षण प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 2.12. सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ, सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, तरिका र माध्यमहरू
- 2.13. मानव अधिकार, सुशासन र सूचनाको हक सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 2.14. नागरिक वडापत्र (Citizen Charter)
- 2.15. व्यवस्थापनको अवधारणा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नेतृत्व सम्बन्धी जानकारी,
- 2.16. मानवीय मूल्य मान्यता (Human values), नागरिक कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मध्येश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ् समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौचौं तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरतह) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

भाग (Part II):-

सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based- Knowledge)

(३० प्रश्न× २ = ६०अङ्क)

1. Anatomy and Physiology

1.1. Organs and functions of different body system

1.1.1. Skeletal System

1.1.2. Muscular System

1.1.3. Respiratory System

1.1.4. Circulatory System

1.1.5. Digestive System

1.1.6. Urinary System

1.1.7. Reproductive System

1.1.8. Nervous System

1.1.9. Structure and functions of skin

1.2. Body temperature regulation

1.2.1. Conduction, Convection, Radiation

1.2.2. Excretion

1.3. Organisms and parasites

1.3.1. Virus, Bacteria, Protozoa, Helminths, Fungi

1.4. Factors affecting microorganisms

1.4.1. Aerobic, Anaerobic, Temperature, Humidity, Nutrients

1.5. Mechanism of acid-base balance

1.5.1. Electrolyte

1.5.2. Relationship with respiration

1.5.3. Relation with excretion

1.6. Fluid and electrolyte replacement

1.6.1. Oral rehydration solution

1.6.2. Intra venous therapy

1.7. Pharmacokinetics

1.7.1. Absorption, Distribution, Metabolism & Excretion of drugs

1.8. Drugs acting on endocrine system

1.8.1. Insulin

1.8.2. Oral hypoglycemic drug

1.8.3. Male and female sex hormone

1.9. Uses of essential drugs in Nepal

2. Fundamentals of Nursing

2.1. Basic needs of clients - Maslow's Hierarchy of need

2.2. Nursing process

2.3. Procedure used in Physical Assessment

2.4. Routes of administration of drug ; Oral & Parental

2.5. First aid treatment : Drowning; Bites; Choking; Hemorrhage; Poisoning; Burn

2.6. Purpose, principle and methods of sterilization of different goods

2.7. Roles and responsibilities of nurses

2.8. National and international professional organization and its code of ethic

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मध्येश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ् समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौर्णौ तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरतह) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

2.8.1. International Council of Nurses (ICN)

2.8.2. Nepal Nursing Council (NNC)

2.9. Stress and coping with stress

3. Nursing care of the Adult

3.1. Medical/surgical nursing management of the disease condition in different body system

3.1.1. Nervous System : Meningitis, Encephalitis, Tetanus, Poliomyelitis, Epilepsy, Parkinson's disease, Spinal cord injury, Head injury

3.1.2. Respiratory System : Pleurisy, Pneumothorax, Influenza, Bronchitis, Pneumonia, Pulmonary TB, Bronchial Asthma, Pulmonary embolism

3.1.3. Urinary system : Urinary Tract Infection (UTI), Nephrotic syndrome, Renal calculi, Renal failure, Prostatic hyperplasia

3.1.4. Digestive System : Peptic ulcer, Oesophageal varices, Hernias, Appendicitis, Intestinal obstruction, Peritonitis, Tuberculosis of Abdomen, Ulcerative colitis, Hemorrhoids, Hepatitis, Cirrhosis of liver, Cholecystitis

3.1.5. Cardiovascular System : Congestive cardiac failure, Angina pectoris, Cardiac arrest, Varicose vein, Blood diseases

3.1.6. Endocrine disorders : Hyper and hypothyroidism, Diabetes insipidus, Diabetes mellitus

3.2. Nursing care of gynecological & breast disorder

3.2.1. Disorder of uterine bleeding

3.2.2. Cystocele and Rectocele

3.2.3. Uterine prolapse

3.2.4. Vesico Vaginal Fistula (VVF)

3.2.5. Infection of genital tract

3.2.6. Sexually Transmitted Disease (STD)

3.2.7. Human Immune Deficiency Virus & Acquired Immune Deficiency Syndrome (HIV & AIDS)

3.2.8. Breast disorder

3.2.9. Infertility

3.3. Care of eye, ear and nose

3.3.1. Eye : Conjunctivitis, Blephritis, Corneal ulcer, Foreign body in eye, Cataract, Glaucoma

3.3.2. Ear : Foreign body, Otitis media, Mastoiditis, Menier's disease

3.3.3. Nose : Foreign body, Sinusitis, Epistaxis

3.3.4. Throat : Foreign body, Laryngitis, Tonsillitis, Pharyngitis

3.4. Mental health problems in Nepal

3.5. Nurse's responsibilities in helping the individual and family in crisis

3.6. Service offered to the disabled individual during the rehabilitation

3.7. Problems caused by immobility and their prevention

4. Community Nursing

4.1. Factors influencing health in Nepal

4.2. Elements of primary health care

4.3. Five basic principle of Primary Health Care (PHC)

4.4. Importance and steps of home visit

4.5. Nursing in community

4.5.1. Maternal Child Health & Family Planning (MCH & FP)

4.5.2. School health

4.5.3. Public health nursing service

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मध्येश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ् समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौचौं तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरतह) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 4.5.4. Industrial health Nursing
- 4.5.5. Mental health Nursing
- 4.5.6. Geriatric Nursing
- 4.5.7. Rehabilitation Nursing
- 4.5.8. Community diagnosis
- 4.6. Nutrition
 - 4.6.1. Source of Nutrients
 - 4.6.2. Nutritional deficiencies diseases: Kwashiorkor, Marasmus, Night blindness, Goiter, Anemia
- 4.7. Communication
- 4.8. Epidemiology concepts of:
 - 4.8.1. Infection, Epidemic, Sporadic & Pandemic
 - 4.8.2. Communicable and non-communicable diseases
- 4.9. Immunization
 - 4.9.1. Cold chain
 - 4.9.2. Type of vaccine
- 4.10. Various health indicator and statistics
- 4.11. Environmental sanitation
 - 4.11.1. Method of refuse disposal
 - 4.11.2. Transmission of faecal borne diseases
- 4.12. Method of sewage disposal
- 4.13. Water-sources and purification of water
- 4.14. Ways and means of public relation
- 4.15. Role of nurses in community organization
- 4.16. Principle, methods and media of health education
- 4.17. Roles and function of the nurses in family health care.
- 4.18. Home delivery: Preparation, Care of the mother, Care of the baby
- 4.19. Family planning
 - 4.19.1. Population problem and need of it in Nepal
 - 4.19.2. Methods of Family Planning : Behavioral, Chemical, Mechanical, Physiological, Voluntary surgical contraception (VSC)

5. Midwifery

- 5.1. Antenatal
 - 5.1.1. Four types of female pelvic and their effect on baby birth
 - 5.1.2. Structure and function of female reproductive organs
 - 5.1.3. Normal reproductive age and menopause
 - 5.1.4. Development of fertilized ovum and foetus
 - 5.1.5. Lie, presentation, attitude, denominator, position, presenting part, engagement, station
 - 5.1.6. Signs and symptoms of pregnancy
 - 5.1.7. Physical examination of Antenatal mother
 - 5.1.8. Duration of pregnancy: Calculation of LMP (Last Menstrual Period), EDD (Expected Date of Delivery) and week of gestation
 - 5.1.9. Growth of uterus and height in relation to gestation
 - 5.1.10. Purpose of Antenatal care.
 - 5.1.11. Need of pregnant mother.
 - 5.1.12. Nursing management of following condition:

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मध्येश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ् समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौचौं तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरतह) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 5.1.12.1. Minor disorders of pregnancy
- 5.1.12.2. Bleeding in pregnancy
- 5.1.12.3. Major disorders of pregnancy
- 5.1.13. Disease associated with pregnancy
 - 5.1.13.1. Anaemia, cardiac disease, diabetes, tuberculosis, sexually transmitted disease, urinary tract infection.

5.2. Labour

- 5.2.1. Labour and its stages
- 5.2.2. Signs & symptoms of onset of true labour
- 5.2.3. Normal course of I, II, III and IV stages of labour
- 5.2.4. Mechanism of Normal labour
- 5.2.5. Nursing care of mother during each stage of labour
- 5.2.6. Signs and symptoms of second stage, third stage of labour and its management
- 5.2.7. Apgar score
- 5.2.8. Immediate care of New born baby
- 5.2.9. Signs & Symptoms of separation of placenta
- 5.2.10. Complications of 3rd and 4th stage of labour.
- 5.2.11. Needs and care of mother and new born
- 5.2.12. Prolonged labour and its appropriate management

5.3. Postnatal

- 5.3.1. Definition and duration of puerperium
- 5.3.2. Principles of care in puerperium
- 5.3.3. Need of postnatal mother
- 5.3.4. Minor disorders of puerperium.
- 5.3.5. Complications of puerperium
- 5.3.6. Breast feeding
- 5.3.7. Examination of new born baby
- 5.3.8. Congenital abnormalities

6. Nursing Care of Children

- 6.1. Definition of terms : Neonate, Infant, Toddler, Preschool, School age, Adolescence
- 6.2. Developmental characteristic and milestone
- 6.3. Adolescent changes and problem
- 6.4. Six major killer diseases : Diarrhea, Measles, Tetanus, Tuberculosis, Malnutrition, Acute Respiratory Infection (ARI)
- 6.5. Role of nurses in reduction of mortality rate
- 6.6. Common health problems of children in Nepal and its nursing management and strategy for prevention
 - 6.6.1. Dysentery
 - 6.6.2. Worm infestation
 - 6.6.3. Imperforated anus
 - 6.6.4. Undescended Testis
 - 6.6.5. Phimosis
 - 6.6.6. Hemophilia
 - 6.6.7. Rheumatic fever
 - 6.6.8. Rheumatic heart disease
 - 6.6.9. Hair-lip

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मध्येश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ् समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौचौं तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरतह) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

6.6.10. Cleft palate

6.7. Common health hazards of children in Nepal and their prevention

7. Behavioural Science and Mental Health Nursing

7.1. Sensation, Attention, Perception, Motive, Learning, Intelligence, Emotion and Feelings

7.2. Characteristics of mentally ill patient

7.3. Classification of mental disorders

7.4. Management of clients with mental disorders

7.5. Mental and Behavioural disorder due to Psychoactive substance

7.6. Childhood Psychiatric disorders

7.7. Psychiatric emergencies

7.8. Role of Nurse in prevention of mental health problems

8. Leadership and Management in Nursing

8.1. Leadership and management : Leadership style, Factor affecting leadership, Management process, Organizational Conflict

8.2. Delivery of health care services

8.2.1. Organizational structure of government and nongovernment health service

8.2.2. Integrated health services

8.2.3. Co-operation and collaboration of multisectoral groups and agencies in Nepal

8.3. Health Planning

8.3.1. National health planning and concept of National Health System

8.3.2. Categories of different level of health personnel in Nepal

8.3.3. Job Description of different level of nursing personnel

8.4. Policies, Acts, rules and regulations in management of different level of hospitals and health centres

8.4.1. The Public Health Service Act, 2075 and Regulation, 2077

8.4.2. Province Health Service Act, 2078

8.4.3. SDGs Goals

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मध्येश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्
समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौर्णौ तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र
स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरतह) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ।

प्रथम पत्र (वस्तुगत)					
भाग	खण्ड	विषयवस्तु	परीक्षा प्रणाली	अङ्कभार	प्रश्नसंख्या × अङ्क
I	(A)	सामान्य ज्ञान(General Awareness)	बहुवैकल्पिक प्रश्न(MCQs)	२०	१० प्रश्नसंख्या × २ अङ्क=२०
	(B)	सार्वजनिक व्यवस्थापन(Public Management)		२०	१० प्रश्नसंख्या × २ अङ्क=२०
II	-	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान(Job Based-Knowledge)		६०	३० प्रश्नसंख्या × २ अङ्क =६०

प्रथम पत्रको भाग (Part II) सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान(Job based- Knowledge) को पाठ्यक्रमका इकाईबाट परीक्षामा यथासम्भव देहाय बमोजिम प्रश्नहरू सोधिने छ।

इकाई	1	2	3	4	5	6	7	8
प्रश्न संख्या	4	3	5	5	5	4	2	2

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मध्येश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ् समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौचौं तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरहत) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Paper II):-

सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job based-Knowledge)

खण्ड (Section) (A):- ५० अङ्क

1. Anatomy and Physiology

1.1. Organs and functions of different body system

1.1.1. Skeletal System

1.1.2. Muscular System

1.1.3. Respiratory System

1.1.4. Circulatory System

1.1.5. Digestive System

1.1.6. Urinary System

1.1.7. Reproductive System

1.1.8. Nervous System

1.1.9. Structure and functions of skin

1.2. Body temperature regulation

1.2.1. Conduction, Convection, Radiation

1.2.2. Excretion

1.3. Organisms and parasites

1.3.1. Virus, Bacteria, Protozoa, Helminths, Fungi

1.4. Factors affecting microorganisms

1.4.1. Aerobic, Anaerobic, Temperature, Humidity, Nutrients

1.5. Mechanism of acid-base balance

1.5.1. Electrolyte

1.5.2. Relationship with respiration

1.5.3. Relation with excretion

1.6. Fluid and electrolyte replacement

1.6.1. Oral rehydration solution

1.6.2. Intra venous therapy

1.7. Pharmacokinetics

1.7.1. Absorption, Distribution, Metabolism & Excretion of drugs

1.8. Drugs acting on endocrine system

1.8.1. Insulin

1.8.2. Oral hypoglycemic drug

1.8.3. Male and female sex hormone

1.9. Uses of essential drugs in Nepal

2. Fundamentals of Nursing

2.1. Basic needs of clients - Maslow's Hierarchy of need

2.2. Nursing process

2.3. Procedure used in Physical Assessment

2.4. Routes of administration of drug ; Oral & Parental

2.5. First aid treatment : Drowning; Bites; Choking; Hemorrhage; Poisoning; Burn

2.6. Purpose, principle and methods of sterilization of different goods

2.7. Roles and responsibilities of nurses

2.8. National and international professional organization and its code of ethic

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मध्येश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ् समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौर्णौ तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरतह) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

2.8.1. International Council of Nurses (ICN)

2.8.2. Nepal Nursing Council (NNC)

2.9. Stress and coping with stress

3. Nursing care of the Adult

3.1. Medical/surgical nursing management of the disease condition in different body system

3.1.1. Nervous System : Meningitis, Encephalitis, Tetanus, Poliomyelitis, Epilepsy, Parkinson's disease, Spinal cord injury, Head injury

3.1.2. Respiratory System : Pleurisy, Pneumothorax, Influenza, Bronchitis, Pneumonia, Pulmonary TB, Bronchial Asthma, Pulmonary embolism

3.1.3. Urinary system : Urinary Tract Infection (UTI), Nephrotic syndrome, Renal calculi, Renal failure, Prostatic hyperplasia

3.1.4. Digestive System : Peptic ulcer, Oesophageal varices, Hernias, Appendicitis, Intestinal obstruction, Peritonitis, Tuberculosis of Abdomen, Ulcerative colitis, Hemorrhoids, Hepatitis, Cirrhosis of liver, Cholecystitis

3.1.5. Cardiovascular System : Congestive cardiac failure, Angina pectoris, Cardiac arrest, Varicose vein, Blood diseases

3.1.6. Endocrine disorders : Hyper and hypothyroidism, Diabetes insipidus, Diabetes mellitus

3.2. Nursing care of gynecological & breast disorder

3.2.1. Disorder of uterine bleeding

3.2.2. Cystocele and Rectocele

3.2.3. Uterine prolapse

3.2.4. Vesico Vaginal Fistula (VVF)

3.2.5. Infection of genital tract

3.2.6. Sexually Transmitted Disease (STD)

3.2.7. Human Immune Deficiency Virus & Acquired Immune Deficiency Syndrome (HIV & AIDS)

3.2.8. Breast disorder

3.2.9. Infertility

3.3. Care of eye, ear and nose

3.3.1. Eye : Conjunctivitis, Blephritis, Corneal ulcer, Foreign body in eye, Cataract, Glaucoma

3.3.2. Ear : Foreign body, Otitis media, Mastoiditis, Menier's disease

3.3.3. Nose : Foreign body, Sinusitis, Epistaxis

3.3.4. Throat : Foreign body, Laryngitis, Tonsillitis, Pharyngitis

3.4. Mental health problems in Nepal

3.5. Nurse's responsibilities in helping the individual and family in crisis

3.6. Service offered to the disabled individual during the rehabilitation

3.7. Problems caused by immobility and their prevention

खण्ड (Section) (B):- ५० अङ्क

4. Community Nursing

4.1. Factors influencing health in Nepal

4.2. Elements of primary health care

4.3. Five basic principle of Primary Health Care (PHC)

4.4. Importance and steps of home visit

4.5. Nursing in community

4.5.1. Maternal Child Health & Family Planning (MCH & FP)

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मध्येश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ् समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौचौं तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरतह) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

4.5.2. School health

4.5.3. Public health nursing service

4.5.4. Industrial health Nursing

4.5.5. Mental health Nursing

4.5.6. Geriatric Nursing

4.5.7. Rehabilitation Nursing

4.5.8. Community diagnosis

4.6. Nutrition

4.6.1. Source of Nutrients

4.6.2. Nutritional deficiencies diseases: Kwashiorkor, Marasmus, Night blindness, Goiter, Anemia

4.7. Communication

4.8. Epidemiology concepts of:

4.8.1. Infection, Epidemic, Sporadic & Pandemic

4.8.2. Communicable and non-communicable diseases

4.9. Immunization

4.9.1. Cold chain

4.9.2. Type of vaccine

4.10. Various health indicator and statistics

4.11. Environmental sanitation

4.11.1. Method of refuse disposal

4.11.2. Transmission of faecal borne diseases

4.12. Method of sewage disposal

4.13. Water-sources and purification of water

4.14. Ways and means of public relation

4.15. Role of nurses in community organization

4.16. Principle, methods and media of health education

4.17. Roles and function of the nurses in family health care.

4.18. Home delivery: Preparation, Care of the mother, Care of the baby

4.19. Family planning

4.19.1. Population problem and need of it in Nepal

4.19.2. Methods of Family Planning : Behavioral, Chemical, Mechanical, Physiological, Voluntary surgical contraception (VSC)

5. Midwifery

5.1. Antenatal

5.1.1. Four types of female pelvic and their effect on baby birth

5.1.2. Structure and function of female reproductive organs

5.1.3. Normal reproductive age and menopause

5.1.4. Development of fertilized ovum and foetus

5.1.5. Lie, presentation, attitude, denominator, position, presenting part, engagement, station

5.1.6. Signs and symptoms of pregnancy

5.1.7. Physical examination of Antenatal mother

5.1.8. Duration of pregnancy: Calculation of LMP (Last Menstrual Period), EDD (Expected Date of Delivery) and week of gestation

5.1.9. Growth of uterus and height in relation to gestation

5.1.10. Purpose of Antenatal care.

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मध्येश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ् समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौचौं तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरतह) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

5.1.11. Need of pregnant mother.

5.1.12. Nursing management of following condition:

5.1.12.1. Minor disorders of pregnancy

5.1.12.2. Bleeding in pregnancy

5.1.12.3. Major disorders of pregnancy

5.1.13. Disease associated with pregnancy

5.1.13.1. Anaemia, cardiac disease, diabetes, tuberculosis, sexually transmitted disease, urinary tract infection.

5.2. Labour

5.2.1. Labour and its stages

5.2.2. Signs & symptoms of onset of true labour

5.2.3. Normal course of I, II, III and IV stages of labour

5.2.4. Mechanism of Normal labour

5.2.5. Nursing care of mother during each stage of labour

5.2.6. Signs and symptoms of second stage, third stage of labour and its management

5.2.7. Apgar score

5.2.8. Immediate care of New born baby

5.2.9. Signs & Symptoms of separation of placenta

5.2.10. Complications of 3rd and 4th stage of labour.

5.2.11. Needs and care of mother and new born

5.2.12. Prolonged labour and its appropriate management

5.3. Postnatal

5.3.1. Definition and duration of puerperium

5.3.2. Principles of care in puerperium

5.3.3. Need of postnatal mother

5.3.4. Minor disorders of puerperium.

5.3.5. Complications of puerperium

5.3.6. Breast feeding

5.3.7. Examination of new born baby

5.3.8. Congenital abnormalities

6. Nursing Care of Children

6.1. Definition of terms : Neonate, Infant, Toddler, Preschool, School age, Adolescence

6.2. Developmental characteristic and milestone

6.3. Adolescent changes and problem

6.4. Six major killer diseases : Diarrhea, Measles, Tetanus, Tuberculosis, Malnutrition, Acute Respiratory Infection (ARI)

6.5. Role of nurses in reduction of mortality rate

6.6. Common health problems of children in Nepal and its nursing management and strategy for prevention

6.6.1. Dysentry

6.6.2. Worm infestation

6.6.3. Imperforated anus

6.6.4. Undescended Testis

6.6.5. Phimosis

6.6.6. Hemophilia

6.6.7. Rheumatic fever

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मध्येश प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सेवा अन्तर्गतको स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ् समूह, पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.सी./काउन्सलर (नर्स), सहायक पौचौं तहको प्रदेश निजामती सेवा (खुला तथा अन्तरसेवा) र स्थानीय सेवा (खुला तथा अन्तरतह) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

6.6.8. Rheumatic heart disease

6.6.9. Hair-lip

6.6.10. Cleft palate

6.7. Common health hazards of children in Nepal and their prevention

7. Behavioural Science and Mental Health Nursing

7.1. Sensation, Attention, Perception, Motive, Learning, Intelligence, Emotion and Feelings

7.2. Characteristics of mentally ill patient

7.3. Classification of mental disorders

7.4. Management of clients with mental disorders

7.5. Mental and Behavioural disorder due to Psychoactive substance

7.6. Childhood Psychiatric disorders

7.7. Psychiatric emergencies

7.8. Role of Nurse in prevention of mental health problems

8. Leadership and Management in Nursing

8.1. Leadership and management : Leadership style, Factor affecting leadership, Management process, Organizational Conflict

8.2. Delivery of health care services

8.2.1. Organizational structure of government and nongovernment health service

8.2.2. Integrated health services

8.2.3. Co-operation and collaboration of multisectoral groups and agencies in Nepal

8.3. Health Planning

8.3.1. National health planning and concept of National Health System

8.3.2. Categories of different level of health personnel in Nepal

8.3.3. Job Description of different level of nursing personnel

8.4. Policies, Acts, rules and regulations in management of different level of hospitals and health centres

8.4.1. The Public Health Service Act, 2075 and Regulation, 2077

8.4.2. Province Health Service Act, 2078

8.4.3. SDGs Goals

द्वितीय पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

द्वितीय पत्र (विषयगत)					
पत्र	विषय	खण्ड	अङ्कभार	छोटो उत्तर	लामो उत्तर
द्वितीय	सेवा सम्बन्धित कार्यज्ञान- (Job Based- Knowledge)	(A)	५०	६ प्रश्न X ५ अङ्क = ३०	२ प्रश्न X १० अङ्क = २०
		(B)	५०	६ प्रश्न X ५ अङ्क = ३०	२ प्रश्न X १० अङ्क = २०

द्वितीय पत्र (विषयगत)									
खण्ड	खण्ड A			खण्ड B					
एकाई	१	२	३	४	५	६	७	८	९
छोटो प्रश्न	२	२	१	१	१	१	२	१	१
लामो प्रश्न	-	१	१	१	१	-	-	-	-